

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
 Sociologický ústav AV ČR**
 V Holešovičkách 41, Praha 8
 Tel./fax: 286 840 129, 130
 E-mail: cervenka@soc.cas.cz

Názory na zdravotní péči v České republice a v Maďarsku

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2003</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OZ.1, OZ.2, OZ.3, OZ.4</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>1. – 8. 12. 2003</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>1049</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>26. ledna 2004</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

V šetření uskutečněném počátkem prosince 2003 bylo respondentům položeno i několik otázek týkajících se problematiky zdraví a zdravotní péče. Část tohoto šetření přitom probíhala v rámci CEORG¹, a tak v současné době máme k dispozici také srovnatelné údaje z Maďarska.²

První otázka celého bloku se zabývala hodnocením zdravotního systému.³ Výsledky odpovědí v ČR i v Maďarsku zachycuje tabulka 1.

Tabulka 1: Spokojenost se zdravotním systémem v %

	Česká republika ⁴		Maďarsko	
	2002	2003	2002	2003
velmi spokojen	3	3	1	2
docela spokojen	36	31	14	20
ani spokojen, ani nespokojen	39	29	30	45
docela nespokojen	15	25	32	23
velmi nespokojen	5	11	21	8
neví	2	1	2	2
+/-	39/20	34/36	15/53	22/31

¹ CEORG [The Central European Opinion Research Group] je výzkumná nadace, která zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění v České republice (CVVM), v Maďarsku [TÁRKI - Társadalomkutató Intézet és Társadalomkutató Informatikai Egyesülés] a v Polsku [CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej].

² V Maďarsku se šetření uskutečnilo ve dnech od 5. do 12. prosince 2003, přičemž dotazováno bylo 1027 respondentů ve věku od 18 let.

³ Otázka: „Jak jste obecně spokojen se zdravotním systémem v ČR? Jste velmi spokojen, docela spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, docela nespokojen, velmi nespokojen?“

⁴ Z důvodu srovnatelnosti data v tabulce představují údaje za respondenty od 18 let (N=957).

V rámci celého souboru byly výsledky jen lehce odlišné: 3 % respondentů uvedlo, že je velmi spokojeno, 32 % je docela spokojeno, 28 % není ani spokojeno, ani nespokojeno, 23 % je docela nespokojeno, 11 % je velmi nespokojeno a 3 % uvedla, že neví.

Z ní vyplývá, že čeští občané hodnotí zdravotní systém své země poněkud příznivěji než Maďaři. Oproti sklonku roku 2002 je však výsledný rozdíl podstatně menší, protože v mezidobí došlo jednak k patrnému zlepšení v hodnocení Maďarů, mezi kterými zejména výrazně ubylo nespokojených (pokles o 22 procentních bodů), a jednak i ke zhoršení hodnocení zdravotního systému ze strany české veřejnosti, v níž o 16 procentních bodů narostl podíl kritických hlasů, který se tím prakticky vyrovnal před rokem jasně převažujícímu podílu spokojených. Je velmi pravděpodobné, že na této změně mají největší podíl aktuálně diskutované problémy v resortu zdravotnictví a jejich široká medializace.

Další položkou pro mezinárodní srovnání byla otázka týkající se vývoje kvality zdravotní péče za poslední rok.⁵

Tabulka 2: Vývoj kvality zdravotní péče v posledním roce v %

	Česká republika ⁶		Maďarsko	
	2002	2003	2002	2003
velmi se zlepšila	2	3	0	0
docela se zlepšila	19	18	18	12
nezměnila se	49	44	50	53
docela se zhoršila	18	26	16	21
velmi se zhoršila	6	5	8	6
neví	6	4	8	6
+/-	21/24	21/31	18/24	12/27

Výsledky v tabulce 2 ukazují, že naši občané častěji než Maďaři vypovídají o zlepšení kvality zdravotní péče v průběhu posledního roku. Na druhou stranu u české veřejnosti se o něco málo častěji než v Maďarsku objevuje také mínění, že se kvalita zdravotní péče za poslední rok naopak zhoršila, přičemž tento podíl od přelomu listopadu a prosince 2002, kdy proběhlo předchozí šetření, narostl o 7 procentních bodů. Také Maďaři hodnotí roční vývoj kvality zdravotní péče hůře, než tomu bylo v průzkumu z roku 2002.

Pouze České republiky se pak týkala další otázka, ve které respondenti vyjadřovali spokojenost či nespokojenost s lékařskou péčí.⁷

Tabulka 3: Spokojenost s lékařskou péčí v %

velmi spokojen	5
docela spokojen	44
ani spokojen, ani nespokojen	30
docela nespokojen	15
velmi nespokojen	4
neví	2
+/-	49/19

⁵ Otázka: „Kvalita zdravotní péče v České republice se podle Vašeho názoru v posledním roce velmi zlepšila, docela zlepšila, nezměnila se, docela se zhoršila, velmi se zhoršila?“

⁶ Údaje za respondenty od 18 let. Výsledky za celý soubor byly velmi podobné, když 3 % dotázaných uvedla, že se kvalita péče „velmi zlepšila“, podle 18 % se „docela zlepšila“, podle 45 % se „nezměnila“, podle 24 % se „docela zhoršila“, podle 5 % se „velmi zhoršila“ a zbývajících 5 % dotázaných odpovědělo, že neví.

⁷ Otázka: „Jak jste spokojen s lékařskou péčí? Jste velmi spokojen, docela spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, docela nespokojen, velmi nespokojen?“

Z výsledků v tabulce 3 je zřejmé, že občané pohlížejí na samotnou lékařskou péči poněkud příznivěji než na zdravotní systém, ve kterém lékařská péče působí. Podíl spokojených se mezi respondenty v tomto případě blíží polovině, zatímco nespokojenost vyjadřuje pouze pětina dotázaných.

Kromě názorů na zdravotní péči a zdravotní systém šetření zjišťovalo i subjektivní hodnocení zdravotního stavu.⁸

Tabulka 4: Hodnocení vlastního zdravotního stavu v %

velmi dobrý	17
docela dobrý	44
ani dobrý, ani špatný	27
docela špatný	11
velmi špatný	1
Neví	0
+/-	61/12

Podle výsledků šetření 61 % občanů od 15 let hodnotí svůj zdravotní stav jako dobrý, 12 % jako špatný a 27 % si o svém zdravotním stavu myslí, že není ani dobrý, ani špatný.

Podrobnější analýza ukázala, že u všech výše uvedených otázek se vyskytují výrazné sociodemografické rozdíly. Je vcelku pochopitelné, že hodnocení zdravotního stavu vykazuje velmi silnou závislost na věku respondenta a že má poměrně významnou vazbu i na subjektivní hodnocení životní úrovně vlastní domácnosti a spokojenosti se svým osobním životem. Zdravotní stav se pak viditelně promítá do názorů na zdravotní systém a péči, kterou poskytuje, přičemž lidé, kteří svůj zdravotní stav považují za dobrý, hodnotí zdravotní systém, vývoj kvality zdravotní péče i lékařskou péči příznivěji, než ti, kdo mají zdravotní problémy. Lidé, kteří jsou spokojeni se zdravotním systémem, pak v naprosté většině příznivě hodnotí i lékařskou péči a výrazně častěji vyjadřují názor, že kvalita zdravotní péče se v průběhu posledního roku zlepšila.

⁸ Otázka: „Jak byste hodnotil svůj zdravotní stav? Jako velmi dobrý, docela dobrý, ani dobrý, ani špatný, docela špatný, velmi špatný?“